

Stödjande dokument

AUDIT - Screening för att tidigt identifiera problematiska alkoholvanor och åtgärder

Innehållsansvarig: Marilou Esguerra Kólbrant, Kirurgisjuksköterska, Kirurgimottagning Östra (mares6)

Revideringar i denna version

Rubrik "Uppdaterad/Granskad" ändrad till "Granskare/arbetsgrupp".

Uppdaterad information under avsnitten "På kirurgimottagningen", "På avdelningarna samt preop-mottagningen" och "Relaterad information".

Syfte

Rutin för användande av AUDIT-formulär för tidig identifiering av problematiska alkoholvanor samt åtgärder för verksamhetsområde Kirurgi, Område 2, Sahlgrenska Universitetssjukhuset.

Arbetsbeskrivning

Vilka patienter omfattas av rutinen?

På kirurgimottagningen

- Alla patienter som kallas till ett första besök.
- Kända patienter som kallas till återbesök/uppföljning

På preop-mottagningen

- Alla patienter som inte tidigare fyllt i AUDIT-formulär via kirurgimottagningen.

På avdelningarna

- Alla akutinläggningar undantaget:
 - Öppna retur
 - Palliativa patienter
 - Patienter som har gjort en AUDIT-screening det senaste året och då hamnat i risknivå 1.

Praktiskt genomförande

Patienten informeras om att det är frivilligt att delta.

På kirurgimottagningen

AUDIT-formulär skickas ihop med hälsodeklaration i samband med kallelse till besök.

- AUDIT-poängen sammanräknas och återkopplas till patienten av läkaren/sjuksköterska.
- Intervention enligt nedan.
- Dokumentation enligt dokumentationsrutin i Melior under aktivitet "Levnadsvanor", underaktivitet "Alkoholvanor".

På avdelningarna samt preop-mottagningen

- AUDIT-formuläret delas ut i samband med ankomstsamtalet.
- AUDIT-poängen sammanräknas och återkopplas till patienten av läkare/sjuksköterska.

Stödjande dokument

AUDIT - Screening för att tidigt identifiera problematiska alkoholvanor och åtgärder

- Intervention enligt nedan.
- Dokumentation enligt dokumentationsrutin i Melior under aktivitet "Levnadsvanor", underaktivitet "Alkoholvanor".

Tolkning

Riskenivå	AUDIT-poäng	Tolkning
1	Män 0-7 Kvinnor 0-5	Ej riskabla alkoholvanor
2	Män 8-15 Kvinnor 6-13	Riskabla alkoholvanor men inte nödvändigtvis ett missbruk/beroende.
3	Män 16-19 Kvinnor 14-17	Problematiska alkoholvanor. Sannolikt föreligger en alkoholrelaterad diagnos.
4	Män 20+ Kvinnor 18+	Mycket problematiska alkoholvanor. Sannolikt föreligger en alkoholrelaterad diagnos.

Intervention

Riskenivå	AUDIT-poäng	Tolkning	Åtgärder
1	Män 0-7 Kvinnor 0-5	Ej riskabla alkoholvanor	Återkoppla resultat till patient. Ingen övrig åtgärd
2	Män 8-15 Kvinnor 6-13	Riskabla alkoholvanor men inte nödvändigtvis ett missbruk/beroende.	Återkoppla resultat till patient. Ge information och råd till patient avseende samband mellan alkohol och hälsa. Dela ut broschyren "Det handlar om alkohol och din hälsa". Hänvisa patienten till vart hon/han kan vända sig för att få stöd enligt broschyr ovan. För patienter som har återbesök, görs uppföljning.
3	Män 16-19 Kvinnor 14-17	Problematiska alkoholvanor. Sannolikt föreligger en alkoholrelaterad diagnos.	Åtgärder enligt nivå två samt: Kort intervention med motiverande samtal. Vid behov skriv remiss till primärvården för vidare utredning och/eller hänvisa till kommunens alkoholrådgivning.
4	Män 20+ Kvinnor 18+	Mycket problematiska alkoholvanor. Sannolikt föreligger en alkoholrelaterad diagnos.	Åtgärder enligt nivå två samt: Kort intervention med motiverande samtal. Remittera och/eller hjälp patienten att kontakta Nordhemskliniken, verksamhet Beroende/SU. Överväg anmälan enligt LVM.

Ansvar

Verksamhetschef, Verksamhetsområde Kirurgi, Område 2, Sahlgrenska Universitetssjukhuset ansvarar för att de rutiner och riktlinjer som verksamheten kräver finns tillgängliga och följer gällande författningar/lagar. Samtlig personal på Verksamhetsområde Kirurgi, Område 2, Sahlgrenska Universitetssjukhuset ska delges direktivet via verksamhetschef, vårdenhetschef och enhetschef.

Uppföljning, utvärdering och revision

Ansvarig sjuksköterska för AUDIT, Verksamhetsområde Kirurgi, Område 2, Sahlgrenska Universitetssjukhuset ansvarar för att detta dokument uppdateras. Medvetet avsteg från rutinen dokumenteras i Melior om rutinen är kopplad till patient. Övriga orsaker till avsteg från rutinen rapporteras i MedControl PRO.

Stödjande dokument

AUDIT - Screening för att tidigt identifiera problematiska alkoholvanor och åtgärder

Relaterad information

För fördjupad information se:

- Rutin "[Alkohol – att uppmärksamma problematiska alkoholvanor och erbjuda åtgärd](#)".

Dokumentation

Stödjande dokument skall finnas åtkomligt för hela verksamhetsområdet på gemensam Sharepoint-
yta.

Kunskapsöversikt

Amato L, Minozzi S, Vecchi S, Davoli M. 2010. Benzodiazepines for alcohol withdrawal (Review). *The Cochrane Library*. 2010, issue 3.

Kork F, Neumann T, Spies C. 2010. Perioperative management of patients with alcohol, tobacco and drug dependency. *Curr Opin Anaesthesiol* 23:384-390.

Melinder K. 2003. *Kommunala basfakta för folkhälsoplaneringen – Hälsan och dess bestämningsfaktorer i olika typer av kommuner*. Statens folkhälsoinstitut 2003:49. www.fhi.se

Socialstyrelsen. *Nationella riktlinjer för missbruks- och beroendevård*. Lindesberg: Bergslagens Grafiska AB; 2007

Socialstyrelsen. *Folkhälsorapport 2009*. Västerås: Edita Västra Aros; 2009

Tønnesen H. 2003. Alcohol abuse and postoperative morbidity. *Danish Medical Bulletin*. 2003;2 (vol 50): 139-160 review.

Tønnesen H, Nielsen PR, Lauritzen JB & Möller AM. 2009. Smoking and alcohol intervention before surgery: evidence for best practice. *British Journal of Anaesthesia*. 102(3): 297-306 (2009)

Länkar

- Behandling av alkohol- och narkotikaproblem- En evidensbaserad kunskapsmanställning, volym I, augusti 2001. SBU.
http://www.sbu.se/upload/Publikationer/Content0/1/alkohol_2001/sammanf.pdf
- Nationella riktlinjer för missbruks- och beroendevård. SBU.
<http://www.socialstyrelsen.se/publikationer2007/2007-102-1>
- REK-listan 2012 – Rekommenderade läkemedel och terapiråd i Västra Götalandsregionen.
http://epi.vgregion.se/upload/L%c3%a4kemedel/REK%202013/REKlistan_2013_webb.pdf

Granskare/arbetsgrupp

Mattias Block, sektionschef kolorektalsektionen, verksamhetsområde kirurgi, område 2, Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Per Björklund, sektionschef ÖGI, verksamhetsområde kirurgi, område 2, Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Anders Rosemar, sektionschef KAVA/akut buk, verksamhetsområde kirurgi, område 2, Sahlgrenska Universitetssjukhuset